

LTO Land- en Tuinbouw Organisatie

Bezuidenhoutseweg 105-113

2594 AC Den Haag

T +31 (0)70 – 338 2700

KvK: 40413400

Rekening: NL32 RABO 0357606760

www.lto.nl

secretariaat@lto.nl

Per e-mail verzonden

Datum : 19 december 2023
Ons kenmerk :
Onderwerp : **Impactanalyse Hitte verlaging max temp transport**
Contact : hprinsen@lto.nl

Notitie impactanalyse LTO Nederland

Zoals verzocht middels een brief gedateerd op 30 oktober 2023 met het verzoek aan de sector om een impactanalyse aan te leveren (brief met kenmerk DGA-DAD / 38269339) voor het verlagen van de maximumtemperatuur voor diertransport volgt onderstaand onze impactanalyse, deze zelfde analyse is ook de basis van onze input voor de internetconsultatie.

Eerder is er een briefwisseling geweest tussen het ministerie en de sector,

o.a.:

- Brief 28 februari 2023 van sectoren; medewerking NWWA is nodig voor 'tropenrooster'
- Brief begin maart 2023 over verzetten dossier ivm werkdruk en bundeling van dergelijke onderwerpen in het convenant dierwaardige veehouderij

Voorafgaand aan onze analyse willen wij een aantal zaken benadrukken die van ons van belang zijn voor de afwegingen die genomen worden in deze beleidsregel:

1. Wij hechten veel waarde aan een level playing field in Europa, ook in Europa worden momenteel de wetten omtrent transport herzien. In die voorstellen worden ook voorstellen gedaan voor verlaging van maximum temperaturen van transport, wij hechten er veel waarde aan om de beleidsaanpassing uit te stellen tot de wijziging van de Europese Transportverordening duidelijk is.
2. Sectoren hebben de afgelopen jaren al zelf verantwoordelijkheid genomen in aanpassingen bij hoge temperaturen. Op bedrijven en gedurende transport worden al verschillende maatregelen genomen. De indruk wordt nog wel is gewekt dat de sector de afgelopen jaren stil heeft gestaan.
3. Door verlaging van max temperatuur zullen er financiële gevolgen en nadelige gevolgen zijn voor de sectoren als er dagenlang geen transport kan plaatsvinden
4. We zijn een land grenzend aan andere Europese landen, waarbij als de overheid zelfstandig beleid gaat aanpassen die niet aansluit bij ons omringende landen, onwenselijke situaties aan grenzen kunnen ontstaan.
5. Zowel de transport sector, Nepluvi, POV, SBK en COV hebben een impactanalyse gemaakt met ook inzichtelijk in getallen wat de consequenties zijn voor de sector breed. Als LTO

onderschrijven wij deze impactanalyses en zullen enkele zaken uitlichten die van ons van wezenlijk belang zijn:

- a. Door verlaging van de max temperatuur met transport zal de impact op vervoer van de dieren zeer fors zijn en kent nadelige gevolgen, zowel voor het dierenwelzijn als ook economisch. Zowel de aanvoer van de dieren naar de slachterij als ook export en binnenlandse verplaatsingen zijn bijzonder complexe logistieke operaties. Een verlaging van de maximum temperatuur voor het vervoer maakt dit extra gevoelig en deels onmogelijk. Waardoor minder dieren aangevoerd worden aan de slacht en langer op de veehouderijbedrijven blijven.
- b. Zowel de aanvoer van de dieren naar de slachterij als ook de afvoer van het vlees is een bijzonder complexe logistieke operatie. De planningen hiervoor worden een week voorafgaand opgesteld en kunnen niet een dag ervoor volledig worden omgezet. Als voorbeeld moet een veehouder volgens een wettelijke verplichting 24 uur voor de slacht al de gezondheidsinformatie over het dier aan het slachthuis leveren (de Voedselketeninformatie, VKI). Alle verkopen worden afgesloten met leveringscontracten. Voor de export van vlees moet meerdere dagen van te voren o.a. containers, certificeringen en vrachtruimtes worden gepland.

Wat is er nodig mocht de beleidsregel van kracht worden dan sluit LTO zich aan bij de woorden van COV:

Mocht de beleidsregel van kracht worden heeft de gehele keten er groot belang bij dat de impact ervan zo klein mogelijk is. De enige oplossing om deze beleidsmaatregel enigszins te verlichten is dat alle partijen meewerken, ook de NVWA en partijen die werken in opdracht van LNV en of NVWA op de slachterijen, zoals de officiële assistenten van KDS en classificeerders van Kiwa CBS.

Het ministerie van LNV en de NVWA zullen de slachterijen de volgende mogelijkheid moeten bieden om de gevolgen van de beleidsmaatregel te verlichten:

- vrij te zijn in het aanvragen van (vervroegde) slachttijden, los van een exacte temperatuur van x graden op een bepaalde dag op een bepaalde locatie;
- periodes van minimaal een week kunnen aanvragen met vaste (vervroegde) slachttijden;
- reguliere shifts en werkdagen, ook als er voor 6 uur wordt aangevangen;
- de mogelijkheid om zaterdag extra slachttijd te kunnen aanvragen om de vervallen uren of shifts te compenseren. Zeker voor slachterijen met meerdere shifts.

Hieronder volgt een analyse van de impact voor de primaire bedrijven in willekeurige volgorde:

De mogelijke invoer van de beleidsregel zal met name impact hebben op de intensieve sectoren, waar grotere aantallen aangevoerd en afgevoerd moeten worden. Voor de varkenshouderij sluit LTO zich aan bij de impactanalyse zoals aangeleverd zal worden door de Producenten Organisatie Varkenshouderij. Voor de overige sectoren staat hieronder een uiteenzetting.

Pluimveehouderij

LTO Land- en Tuinbouw Organisatie

Bezuidenhoutseweg 105-113

2594 AC Den Haag

T +31 (0)70 – 338 2700

KvK: 40413400

Rekening: NL32 RABO 0357606760

www.lto.nl

secretariaat@lto.nl

De pluimveehouderij zal vrij snel forse consequenties ondervinden wanneer geen transport van pluimvee mogelijk is. De gevolgen zijn vooral in de pluimveevleesketen groot, zoals ook door Nepluvi in hun impactanalyse beschreven. Wanneer slachterijen onvoldoende kunnen slachten en koppels slachtrijpe vleeskuikens langer op de pluimveebedrijven moet blijven, kan dat tot welzijnsproblemen leiden. Immers de slachtrijpe dieren groeien nog wel door. Vanzelfsprekend: hoe langer het duurt, des te groter de problemen. Deze toenemende, hogere bezetting in de stal leidt ook tot een grotere warmteproductie in de stal. Juist met slachtrijpe dieren is het op warme dagen een uitdaging voor pluimveehouders om het risico op dierwelzijnsproblemen goed te managen. Wanneer de periode langer aanhoudt, zullen ook voorliggende schakels, zoals broederijen in de knel komen. Er worden immers dagelijks nieuwe kuikens geboren, die ergens in een stal geplaatst moeten worden, en daarvoor is het nodig dat eerst vleeskuikens geslacht worden. De planningen in de keten kunnen daar onmogelijk volledig op inspelen. Gezien het grote risico op toenemende dierwelzijnsproblemen is een verlaging van de maximale transporttemperatuur ongewenst. En ingeval het toch wordt doorgevoerd is het absoluut noodzakelijk dat de NVWA in warme periodes flexibeler is in de toezichten en zo het aantal benodigde slachturen behouden kan blijven.

Kalverhouderij

Als kalveren niet kunnen worden afgevoerd naar een slachterij en aanzienlijk langer op het kalverbedrijf moeten blijven, heeft dat gevolgen voor hun welzijn. Die gevolgen worden groter naarmate die vervoersbeperking langer duurt. De kalveren blijven immers groeien. Bovendien zijn de voerschema's van de dieren afgestemd op een slachtmoment; verschuivingen in planningen zullen leiden tot een minder goede conditie van de kalveren die later geslacht worden.

Het niet naar de slacht kunnen afvoeren van kalveren betekent ook dat er geen nieuwe jonge kalveren op de kalverbedrijven geplaatst kunnen worden en heeft daarmee een effect in de keten. Kalveren moeten langer op het melkveebedrijf of voorafgaande kalverbedrijf (startbedrijf) blijven. De ruimte op melkveebedrijven voor het huisvesten van kalveren is veelal beperkt. Het bijplaatsen van iglo's en/of creëren van extra groepshuisvesting is niet op alle bedrijven direct mogelijk.

Hoe langer de beperkingen duren, hoe groter de impact, want na afloop van de beperkingen is ook niet direct extra vervoerscapaciteit beschikbaar om de opgelopen achterstand in te halen.

Schapenhouderij

Een verbod op veetransport bij 30°C zal binnen de schapenhouderij in beperkte mate voor nieuwe knelpunten kunnen zorgen. Wel hecht LTO Schapenhouderij eraan dat er een mogelijkheid is, om juist ook bij hoge temperaturen schapen te kunnen verplaatsen naar weides met meer schaduw en verkoeling, of juist binnen te kunnen halen. Dat geldt al helemaal voor dieren die individuele verzorging nodig hebben.

Een uitzondering voor vervoer binnen het eigen bedrijf is daarom noodzakelijk om dierenwelzijnsproblemen te voorkomen en om in te kunnen grijpen bij dieren die worden geweid.

Vleesveehouderij

LTO Land- en Tuinbouw Organisatie

Bezuidenhoutseweg 105-113

2594 AC Den Haag

T +31 (0)70 – 338 2700

KvK: 40413400

Rekening: NL32 RABO 0357606760

www.lto.nl

secretariaat@lto.nl

Een verbod op veetransport bij 30°C zal binnen de vleesveehouderij in beperkte mate voor nieuwe knelpunten kunnen zorgen. Wel hecht LTO Vleesveehouderij eraan dat er een mogelijkheid is, om juist ook bij hoge temperaturen runderen te kunnen verplaatsen naar weides met meer schaduw en verkoeling, of juist binnen te kunnen halen. Dat geldt al helemaal voor dieren die individuele verzorging nodig hebben.

Een uitzondering voor vervoer binnen het eigen bedrijf is daarom noodzakelijk om dierenwelzijnsproblemen te voorkomen en om in te kunnen grijpen bij dieren die worden geweid.

Wel is er twijfel aan de noodzaak voor het verbod. De (Franse) vleesveerassen die in Nederland worden gehouden kunnen goed omgaan met hogere temperaturen. Door de lichtsnelheid bij het transport worden de dieren gekoeld, waardoor de ervaren warmte minder is dan in de weide of in de stal.

Geitenhouderij

Een verbod op veetransport bij 30°C zal binnen de geitenhouderij in beperkte mate voor nieuwe knelpunten kunnen zorgen voor het sectorplan over de omgang met geitenbokjes, die vorig jaar is gepubliceerd door NGZO en LTO Geitenhouderij. In dit sectorplan is het doel gesteld om in het jaar 2025 alle geitenbokjes groot te brengen tot minimaal geschiktheid voor humane consumptie. De komende jaren wordt hier stapsgewijs naartoe gewerkt.

In de geitenhouderij is sprake van een zeer sterk seizoensgebonden lammerseizoen. Er is een piek van lammergeboortes in februari en maart. In toenemende mate leidt deze piek tot problemen in de slachtketen, wat met name veroorzaakt wordt door een tekort aan keurmeesters. Geitenhouders wordt daarom geadviseerd om te kiezen voor spreiding van geboortes. Dit zou ertoe moeten leiden dat bokjes beter afgezet kunnen worden in de slachtketen. Echter, spreiding betekent ook dat meer geboortes zullen gaan plaatsvinden in de maanden waar de kans op temperaturen van boven de 30 graden toeneemt. Aangezien het transport veelal in de avonduren plaatsvindt, hoeft dit niet direct voor problemen te zorgen. Maar wanneer geitenbokjes niet kunnen worden opgehaald door de veehandelaar, is dit het snelst voelbaar op de bedrijven die krap in de huisvesting van geitenbokjes zitten. Vooral in Noord-Brabant speelt een huisvestingsprobleem door het strikt ingestoken geitenmoratorium dat daar van kracht is. Het Noord-Brabantse moratorium staat namelijk niet toe dat er gebouwd of verbouwd wordt, ook niet ten behoeve van huisvesting voor geitenlammeren. In samenwerking met ZLTO hebben de NGZO en LTO Geitenhouderij deze overheidsbelemmering op diverse manieren kenbaar gemaakt bij onder andere de Provinciale Staten.

Het verlagen van de maximumtemperatuur voor veetransport naar 30°C in combinatie met de huisvestingsproblemen kan dus voor beperkte groep bedrijven tot welzijnsproblemen in de stallen zorgen.

Melkveehouderij

Wanneer melkkoeien niet kunnen worden opgehaald tijdens warme dagen, leidt dit niet direct tot problemen op het melkveebedrijf. Op de bedrijven is ruimte om de dieren enkele dagen langer aan te houden. Echter, een transportverbod heeft tot gevolg dat een aanzienlijk deel van de slachtingen moeten worden uitgesteld. Zeker bij aanhoudende warmte kan dit leiden tot grote verstoringen in de slachtketen. In dat geval zullen melkkoeien bedoeld voor de slacht

LTO Land- en Tuinbouw Organisatie

Bezuidenhoutseweg 105-113

2594 AC Den Haag

T +31 (0)70 – 338 2700

KvK: 40413400

Rekening: NL32 RABO 0357606760

www.lto.nl

secretariaat@lto.nl

langere tijd op het primaire bedrijf moeten verblijven, wat de kans op welzijnsproblemen doet toenemen.

Konijnenhouderij

Als de konijnen langer op de bedrijven moeten blijven omdat transport door hitte niet mogelijk is zit daar wel een maximum aan. Konijnen worden gehouden in een vaste cyclus met vaste doorschuifmomenten. Doordat de konijnen een korte draag- en zoogtijd hebben draait de cyclus vrij snel door. Het is echter in de konijnensector gebruikelijk om s avonds te laden en s nachts te rijden en s morgensvroeg te slachten. Zo worden de heetste momenten van de dag gemeden. Daarbij is er al een bestaande afspraak dat er bij temperaturen boven de 30 graden niet wordt getransporteerd. Daarnaast worden er bij hoge temperaturen minder konijnen per krat vervoerd en wordt de vrachtwagen nat gemaakt voor transport. Zo hebben de konijnen meer mogelijkheden om zich te koelen tijdens transport. Echter blijft het wel een aandachtspunt bij verdere verlaging van max temperaturen en mogelijkheden van transport.